

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: PO-4Sa/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8023200131
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Bc. Marián Haladej
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:8023200131.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, sudcom Mgr. Mariánom Haladejom, v právnej veci žalobcu: A. B., C. XX, XXXXX D., nar. XX.XX.XXXX, Slovenská republika proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, Ústredie, ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, Slovenská republika o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo XX-X/XXXX-E. zo dňa 03.01.2023, vo veci nároku ma dávku v nezamestnanosti a jemu predchádzajúceho administratívneho konania, takto

rozhodol:

- Zrušuje rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie číslo XX-X/XXXX-E. zo dňa 03.01.2023, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad číslo XXXX/XXXX-XX-XXX zo dňa 05.10.2022 a vec vracia orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie
- Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou zo dňa 28.02.2023 doručenu pôvodne Krajskému súdu v Prešove dňa 02.03.2023 sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 35-3/2023-BA zo dňa 03.01.2023 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Žalobca žiadal, aby správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad číslo XXXX/XXXX-XX-XXX zo dňa 05.10.2022 (ďalej len „správny orgán prvého stupňa“), vec vrátil orgánu prvého stupňa a zároveň žiadal priznať žalobcovi náhradu trov konania.

2. S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“ alebo „súd“). V súlade s § 3 ods. 3 písm. c/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 01.06.2023 je teda na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach a podľa rozvrhu práce Správneho súdu v Košiciach na rok 2023 v jeho znení účinnom od 01.06.2023, bolo konanie pridelené dňom 11.07.2023 sudcovi správneho súdu „6Sa.“ Na základe Dodatku číslo 3 k Rozvrhu práce správneho súdu v Košiciach na rok 2024 znení účinnom k 05.02.2024 bolo konanie pridelené sudcovi správneho súdu „21Sa“.

Administratívne konanie

3. Žalobca so žiadosťou o dávku v nezamestnanosti zo dňa 25.06.2021, doručenu ten istý deň Sociálnej poisťovni, pobočka Poprad, žiadal o dávku v nezamestnanosti odo dňa 01.05.2021. V žiadosti uviedol posledného zamestnávateľa v inom členskom štáte Európskej únie a to Hutní montáže, a. s. so sídlom v Českej republike, kde bol zamestnaný od 03.08.1995 do 30.04.2021. V žiadosti uviedol aj skutočnosti vo vzťahu k výkonu zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie, rovnako predložil aj vyhlásenie žiadateľa na účely posudzovania zachovania centra záujmov. V predloženej prílohe uviedol,

že pravidelne cestoval na Slovensko, každých 14 dní, pričom tu zotrval 5 dní, dochádzal vlastným autom a dovolenku trávil na Slovensku, dávku v nezamestnanosti si neuplatnil v inom členskom štáte, pracovný pomer ukončil z dôvodu výpovede na jeho strane. Uviedol, že na Slovensku má družku, ako aj dcéru ktorá už v roku 2019 ukončila vysokoškolské vzdelanie. V Českej republike býval na ubytovni s viacerými osobami, ubytovanie menil, na území Slovenskej republiky nemal nehnuteľnosť, býval u priateľky (pozn. družky) a na Slovensku mal trvalý pobyt. Mal za to, že predložil všetko k tomu, aby preukázal centrum záujmu na území Slovenskej republiky, rovnako k žiadosti predložil formulár U1, potvrdenie Úradu práce Českej republiky, predložil potvrdenie o zamestnaní a ďalšie doklady preukazujúce priebeh jeho zamestnania ako i zachovanie centra záujmov na území Slovenskej republiky.

4. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad (prvostupňový správny orgán) rozhodnutím zo dňa 07. 07.2021 č. 8904/2021-PP- DvN rozhodla, že žalobca nemá podľa § 104 ods. 1 zákona číslo 461/2003 Z.z. a podľa článku 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady číslo 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nárok na dávku v nezamestnanosti. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobca vykonával zárobkovú činnosť na území iného členského štátu a aj keď deklaroval svoj návrat na Slovensko, vlastnil na území Slovenskej republiky bankový účet, využíva mobilného operátora, mal tu dcéru a družku, a aj trvalý pobyt. Má za to, že žalobca si nezachoval svoje centrum záujmov Slovensku. Vychádzal z toho, že sa zdržiaval dlhodobo v Českej republike, tam aj býval, trávil mimopracovný čas, mal za preukázané plnenie všetkých zákonných povinností a preto vyhodnotil centrum záujmov mimo Slovenskej republiky.

5. Voči uvedenému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote svojím podaním zo dňa 22.07.2021 odvolanie, v ktorom žiadal rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec Sociálnej poisťovni, pobočky Poprad na ďalšie konanie. Opakovane zdôraznil, že má za to, že si zachoval centrum záujmov na území Slovenskej republiky, kde býval s priateľkou, bývala tu aj dcéra, mal tu zriadený bankový účet, mal tu trvalý pobyt, platil všetky poplatky, komunálne dane a poplatky, pravidelne dochádzal vlastným autom, aj napriek týmto skutočnostiam mal za to, že Sociálna poisťovňa sa nevysporiadala so všetkými skutočnosťami a rozhodnutie dostatočne nezdôvodnila.

6. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 10.09.2021 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Vo svojom rozhodnutí vychádzal predovšetkým z § 104 ods. 1 a ods. 6 zákona číslo 461/2003 Z.z. a článku 61 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady číslo 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Na základe týchto skutočností vyhodnotil dĺžku a trvalosť prítomnosti na území iného členského štátu, kde mal za preukázané, že sa zdržiaval viac ako 25 rokov, v jedno zamestnaní. Rovnako žalovaný poukázal povahu činností, ktoré tam vykonával, jeho rodinný stav, väzby vo vzťahu k územiu Slovenskej republiky, bytovej situácii ako aj otázku daňového daňovej rezidencie, platenie zákonných odvodov a preto jeho centrom záujmov bola Česká republika. Uviedla, že uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v inom ako členskom štáte posledného zamestnania, je len vo výnimočných situáciách, kedy napriek skutočnosti, že žalobca si platil povinné príspevky na dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, si toto uplatní v inom členskom štáte. Žalobca si mohol uplatniť dávku v nezamestnanosti v Českej republike. Žalovaný považoval rozhodnutie prvostupňového orgánu za správne a zákonné preto rozhodnutie potvrdil.

7. Správny súd sa oboznámil aj s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, rozsudkom spisová značka 2Sa/22/2021 zo dňa 05.04.2022, ktorým bolo rozhodnutie žalovaného zo dňa 10.09.2021 zrušené ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Dôvody, pre ktoré bolo zrušené rozhodnutie, boli, že vychádzalo z nedostatočného vyhodnotenia skutkového stavu žalovaným, argumentmi, ktoré dôvodil žalobca v odvolaní. A preto konajúci súd v danej veci mal za to, že rozhodnutie nebolo dostatočne zdôvodnené, nebol riadne zistený skutkový stav a došlo nesprávnym právny záverom.

8. V spise sa zároveň nachádza odpoveď z Generálneho riaditeľstva Úradu práce Českej republiky zo dňa 29.09.2022, v ktorom podľa článku 11 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady číslo 987/2009, sa generálne riaditeľstvo úradu práce Českej republiky stotožňuje s názorom Sociálnej poisťovne, na základe výsledkov dokazovania a dostupných informácií, malo za to, že žalobca po dobu jeho zamestnania v Českej republike si nezachoval bydlisko na území Slovenskej republiky.

9. Prvostupňový správny orgán vydal dňa 05.10.2022 rozhodnutie číslo 9464/2022-PP-DvNN (v poradí už druhé rozhodnutie prvostupňového orgánu), v ktorom rozhodol, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti v Slovenskej republike. Správny orgán opätovne argumentoval zistenými skutočnosťami a to, že žalobca pracoval na území Českej republiky viac ako 25 rokov, odvádzal tam povinné príspevky, trávil tam pracovný aj mimopracovný čas, na území Slovenskej republiky býval s družkou, rovnako na území Slovenskej republiky mal dcéru, ktorá však už ukončila vysokoškolské vzdelanie a z vyjadrenia Úradu práce Českej republiky, Generálneho riaditeľstva vyplývalo že obe inštitúcie na úseku sociálneho poistenia v nezamestnanosti vyjadrili názor, že žalobca mal zachované centrum záujmov v Českej republike

10. Žalobca podal v zákonnej lehote proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie zo dňa 06.11.2022, v ktorom detailne rozobral, že pracoval na území Českej republiky, nemal tam stále ubytovanie, býval na ubytovniach, nema žiadne pracovné ani mimopracovné záväzky, Na území Slovenskej republiky býval s družkou, mal tu dcéru, pravidelne sa tu vracal, platil komunálne poplatky, platil poistenia, platí poplatky za bývanie, mal vlastný bankový účet, mobilného operátora, nikdy nemal záujem preniesť centrum záujmov do Českej republiky, kde dokonca nevlastnil ani bankový účet, býval na ubytovniach. K odvolaniu priložil potvrdenia lekárov špecialistov, potvrdenie o vlastníctve bankového účtu na území Slovenskej republiky, zmluvu o stavebnom sporení, osvedčenie o vlastníctve motorového vozidla, poistenie zodpovednosti za škodu, nájomnú zmluvu na parkovacie miesto, rozhodnutie o dani z nehnuteľností a rozhodnutie o poplatku za komunálny odpad za roky 2018, 2019, 2020. Súčasťou spisu sú aj čestné vyhlásenia žalobcu o tom, že na územie Slovenskej republiky sa pravidelne vracal vlastným motorovým vozidlom, na území Slovenskej republiky trávil každú dovolenku, sviatky, voľné dni, rovnako trávil na území Slovenskej republiky každú dočasnú pracovnú neschopnosť. Žalobca predložil aj čestné vyhlásenie F. B., družky žalobcu o skutočnosti, že sa pravidelne vracia na územie Slovenskej republiky a rovnako trávil na území Slovenskej republiky svoju dovolenku, sviatky, voľné dni a dočasnú pracovnú neschopnosť. Ako ďalšie skutočnosti predložil aj živnostenský list zo dňa 21.12.2007, výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 13.03.2019, potvrdenie zamestnávateľa žalobcu, ktorým potvrdil výpoveď zo dňa 18.03.2019, súhlas zamestnávateľa s odvolaním výpovede z pracovného pomeru zo dňa 02.05.2019, ukončenie pracovného pomeru zo dňa 01.09.2017, súhlas s odvolaním výpovede z pracovného pomeru zo dňa 17.10.2017, rozhodnutie o pozastavení prevádzkovania živnosti zo dňa 28.01.2008.

11. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad vykonala výsluch žalobcu, čo preukazuje zápisnica zo dňa 07.12.2022, predmetom, ktorej bolo oboznámenie so skutkovým stavom, súčasťou zápisnice bolo predĺženie skutočností a vyjadrení k skutkovému stavu, čo do dĺžky a trvalosti pobytu na území jednak Slovenskej republiky a území Českej republiky, pracovnej situácii na území Českej republiky a Slovenskej republiky, rodinného stavu a rodinných väzieb, vykonávanie akejkoľvek inej zárobkovej činnosti, bytovej situácii na území jednak Českej republiky jednak území Slovenskej republiky a iných skutočností, ktoré uviedol žalobca. V rámci dokazovania predložil všetky skutočnosti, ktoré mal k dispozícii.

12. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 03.01.2023 (žalovaným rozhodnutím) odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad. V rámci rozhodnutia sa vysporiadal v otázke dĺžky a trvalosti zamestnania na území dotknutého štátu, kde zistil, že žalobca sa zdržiaval na území G. H., pracoval tam viac ako 25 rokov, zamestnaný bol v Českej republiky v spoločnosti Hutní montáže, a.s. na území Slovenskej republiky si prácu nehľadal. Žalovaný argumentoval, že je slobodný, má dlhoročnú družku, ktorá žije na Slovensku a plnoletú dcéru, ktorá ukončila vysokú školu, na území Slovenskej republiky sa zdržiaval v rámci dovolenky a v rámci dočasnej pracovnej neschopnosti, v rámci štátnych sviatkov a pracovného voľna. Na Slovensku mal bankový účet, mobilné telefónne číslo, životné poistenie, zákonné poistenie motorového vozidla, platí tu poplatky za komunálny odpad a parkovacie miesto, vlastní motorové vozidlo. V rámci výkonu svojej činnosti na území Českej republiky absolvoval pravidelne zväčačský kurz, ubytovanie v Českej republike mal zabezpečené na ubytovni u zamestnávateľa, býval na ubytovni, ktoré menil a nemal stále bývanie v Českej republike. Na Slovensku vlastnil podiel na dome po rodičoch, ktorý nadobudol v rámci dedičstva, ktorý následne predal bratovi. Z hľadiska príjmov uhrádza daňové povinnosti v Českej republike, na území Slovenskej republiky nebol povinný uhrádzať daňové povinnosti, žalovaný v rozhodnutí poukázal, že jeho bytová situácia bola dlhodobo orientovaná na český pracovný trh, kde bol zamestnaný, kde sa zdržiaval, platil odvody a trávil tam pracovný aj mimopracovný čas. Žalovaný rovnako poukázal, že

svoj zákonný nárok o dávku v nezamestnanosti mal uplatniť v Českej republike a následne požiadať o export tejto dávky nezamestnanosti do iného českého členského štátu t.j. do Slovenskej republiky. Žalovaný vo svojom rozhodnutí taktiež uviedol, že nariadenie nezakotvuje právo osôb uplatniť si nároky na sociálne zabezpečenie v ktoromkoľvek inom členskom štáte. Rovnako poukázal na skutočnosť, že trvalý pobyt nie je možné stotožniť s pojmom bydlisko. V danom prípade, žalovaný uviedol, že žalobca sa dlhodobo zdržiaval a žil, a teda aj býval na území Českej republiky, rovnako žalovaný poukázal aj na vyjadrenie Generálneho riaditeľstva Úradu práce Českej republiky, v ktorom zhodne so závermi Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad uviedol, že nedošlo k zachovaniu bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky počas zárobkovej činnosti v Českej republike. Poukázal na to, že počas zamestnania v Českej republike býval na ubytovni a daňové povinnosti, teda aj odvodové povinnosti si plnil v Českej republike. Žalovaný rovnako uviedol, že sa vysporiadal a zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré mal k dispozícii, okrem iného bol vykonaný výsluch žalobcu v rámci odvolacieho konania. Žalobca opakovane uvádzal, že nemal úmysel zotrvať v Českej republike, žalovaný poukázal na to, že úmysel žalobcu a dôvody jeho odchodu do zahraničia nie sú relevantné, keďže úmysel sa uplatňuje až subsidiárne. Žalovaný sa vysporiadal aj s otázkou návratov na územie Slovenskej republiky, uvádzal, že počas sviatkov dovolenky, voľných dní ako aj dočasnej pracovnej neschopnosti bol na území Slovenskej republiky na území Slovenskej republiky má družku dieťa, navštevoval lekárov, ale tieto skutočnosti, podľa názoru žalovaného nepreukazujú zachovanie bydliska na území Slovenskej republiky. S poukazom na článok 11 ods. 1 písm. a) vykonávacieho nariadenia mal za to, že bol orientovaný na český pracovný trh, jeho situácia bola stabilná a preto si nezachoval väzby pre účely dávky nezamestnanosti na území Slovenskej republiky.

Konanie pred správnym súdom

13. Žalobca podal správnu žalobu dňa 28.02.2023, ktorá bola doručená pôvodne Krajskému súdu v Prešove dňa 02.03.2023, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, vrátenie veci na ďalšie konanie rozhodnutia.

14. V predmetnej žalobe sa domáhal ochrany svojich práv, nakoľko považoval rozhodnutie žalovaného za nezákonné, pretože nebol zistený dostatočne zistený skutkový stav veci a na základe zistených skutočností dospel žalovaný k nesprávnym zisteniam, a teda nepriznaniu nároku na dávku v nezamestnanosti. Vo vzťahu k nedostatočne zistenému skutkovému stavu uvádzal, že od začiatku tvrdil, že centrum záujmov ostalo v Slovenskej republike. Rovnako uviedol, že jeho výsluch v konaní bol vykonaný až v odvolacom konaní, čo považoval za nesprávne a nezákonné. V rámci výsluchu predložil aj ďalšie dôkazy, ktoré neboli v konaní predložené a žalovaný si bral len niektoré dôkazy vhodné pre jeho rozhodnutie. Žalobca nesúhlasil s vyjadrením Generálneho riaditeľstva, Úradu práce Českej republiky, tým že uviedol, že centrum záujmov nebolo zachované na území Slovenskej republiky, ani bydlisko nebolo zachované na území Slovenskej republiky. Uviedol, že zrejme Generálny riaditeľ Úradu práce Českej republiky nemal dostatok informácií a uvedenú informáciu poskytol bez toho, že by tieto informácie vedel, stanovisko vydával len na základe môjho dlhoročného pôsobenia v Českej republike. Žalobca uviedol, že centrum záujmov preukazoval nielen tým, že nemal v úmysle zostať a pôsobiť v Českej republike (slovom), ale reálnym konaním a to tým, že neustále sa vracal na Slovensko a zachovával si väzby k Slovenskej republike. Bol toho názoru, že bez ďalšieho neexistuje dĺžka pobytu v inej krajine, pri ktorej by už nebolo možné aplikovať ustanovenie článku 65, respektíve 71 vtedy platného nariadenia. Žalobca rovnako poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR, kedy by mal žalovaný vziať do úvahy všetky skutočnosti vo vzájomnej súvislosti, a až následne posúdením všetkých súvislostí a dostupných informácií, môže dôjsť k jednoznačnému záveru, či došlo k zachovaniu alebo nedošlo k zachovaniu bydliska (resp. centra záujmov) na území iného členského štátu. Žalobca poukázal v žalobe, že žalovaný nesprávne vec posúdil. Žalobca bol toho názoru, že centrum záujmov na území Slovenskej republiky bolo zachované a rovnako to v konaní aj starostlivo preukázal. Žalobca odcestoval do Českej republiky z dôvodu nepriaznivej situácie na pracovnom trhu na Slovensku, vzhľadom k tomu, že situácia na pracovnom trhu v Českej republike bola vtedy priaznivejšia a žalobca dokázal zabezpečiť svoju rodinu, družku a dcéru, ktorá do roku 2019 bola nezaopatreným dieťaťom. Z uvedeného dôvodu využil lepšiu a priaznivejšiu situáciu na zabezpečenie svojej rodiny. Žalobca argumentoval, že nikdy nemal v úmysle natrvalo pracovať v Českej republike. Po ukončení pracovného pomeru si v Českej republike už nehľadal žiadne ďalšie ponuky a chcel natrvalo odísť a zostať na Slovensku. Uviedol, že opakovane sa v minulosti pokúšal na Slovensku si nájsť zamestnanie. Nepriaznivá pracovná situácia na Slovensku mu to však neumožňovala zotrvať dlhšie na Slovensku. V konaní túto svoju snahu preukázal aj listinnými dôkazmi, napríklad začal prevádzkovať živnosť, podal opakované výpovede z pracovného

pomeru, tieto však musel vzhľadom na nepriaznivú situáciu stiahnuť a vrátiť sa do práce v Českej republike. Samotná skutočnosť, že žalobca pracoval u jedného zamestnávateľa podstatne dlhú dobu, nie je rozhodujúca na to, aby bolo možné jednoznačne možnosť ustáliť záver o stabilite pracovnej činnosti a orientácie na pracovný trh. Žalobca rovnako vo vzťahu k bytovej otázke poukázal, že v Českej republike neovlastnil nehnuteľnosť, nebýval v nájme, býval na ubytovni. V Slovenskej republike býval v spoločnej domácnosti s družkou, prispieval na chod domácnosti, do roku 2014 bol aj podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti na Slovensku. Väzby k Slovensku naďalej považoval za preukázané. V Českej republike býval na ubytovni a nevyhľadával si, ani sa nepokúšal si zabezpečiť porovnateľne bývanie Českej republike ako má na Slovensku. Bývanie na ubytovni považoval za ubytovanie prechodného charakteru, pretože býval s viacerými osobami, mal spoločnú toaletu, kuchyňu a skutočnosť, že si neprenajal nehnuteľnosť po celé to obdobie, aby si zvýšil komfort bývania malo svedčiť o tom, že väzby ostali na Českú republiku. Rovnako poukázal na to, že zdedil v minulosti na Slovensku podiel v nehnuteľnosti, ktorý 14 rokov vlastnil, platil daň a prispieval na bežnú údržbu a následne tento odpredal svojmu bratovi, ktorý tam ostal bývať. Žalobca rovnako poukázal skutočnosť, že v mieste svojho trvalého bydliska trávil čas rovnako, každú dočasnú práceneschopnosť, dovolenky, dni pracovného pokoja, sviatky. Napriek skutočnosti, že žalovaný o týchto veciach všetkých vedel, nevyhodnotil ich a nepremietol do rozhodnutia. Žalobca poukázal aj na rodinný stav a rodinné väzby, uviedol, že je síce slobodný, ale blízku rodinu po celú dobu zamestnania v Českej republike, mal na Slovensku, teda prítomnosť najbližšej rodiny v danom prípade družky a dcéry, nevlastných detí mala svedčiť o pevných väzbách na Slovensko. V Českej republike uviedol, že nadviazal nevyhnutné pracovné väzby, ale tie ukončením zárobkovej činnosti zanikli. Rovnako poukázal, že v Českej republike nevyhľadával žiadne aktivity, netrávil mimopracovný čas aktivitami, jediná aktivita bol povinný zväračský kurz, ktorého absolvovanie bolo nevyhnutným predpokladom na výkon práce, ktorú vykonával. Žalobca poukázal, že na Slovensku využíval finančné produkty, mal tam bankový účet, sporenie, poisťenie na povinné zmluvné poisťenie, životné poisťenie, rovnako navštevoval ako obvodného, tak i odborných lekárov, navyše uviedol, že zdravotné poisťenie si do roku 2004 platil aj v Slovenskej republike, aj v Českej republike. Po vstupe Slovenska do Európskej únie nebolo možné platiť zdravotné poisťenie v oboch štátoch, preto si ho už platil len v Českej republike. Poukázal, že aj z hľadiska ekonomických mal zachované centrum finančných záujmov iba v Slovenskej republike, nakoľko ako uviedol, že v Českej republike nemal uvedený ani bankový účet. Žalobca rovnako reagoval na možnosť požiadať si o dávku v nezamestnanosti, kde uviedol, že nemal v tejto súvislosti žiadne poučenie a nemohol ani riadne v Českej republike požiadať o dávku v nezamestnanosti, nakoľko prácu si tam nehľadal, opustil miesto, kde pracoval (ubytovňu) a ako sa vyjadril, nemal záujem si platiť v Českej republike nájom. Žiadal rozhodnutie žalovaného zrušiť, ako aj zrušiť rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vrátiť vec prvostupňovému správne mu orgánu.

15. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril podaním zo dňa 02.05.2023, podanú žalobu považoval za nedôvodnú a navrhol žalobu zamietnuť. K jednotlivým námietkam sa vyjadril tak, že zohľadnil aj v rámci odvolacieho konania všetky relevantné skutočnosti pri posudzovaní jeho bydliska, zachovania centra záujmov, ktoré boli v rámci konania zistené, dokonca zisťované aj v rámci odvolacieho konania, v rámci výsluchu žalobcu. Z vykonaného dokazovania nebolo možné zistiť iné závery ako tie, ktoré vyplynuli zo zisteného skutkového stavu veci. Žalovaný vyhodnotil tieto skutočnosti vo vzájomných súvislostiach, tak ako bolo uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. K námietke, že bol vykonaný výsluch až v odvolacom konaní, poukázal na skutočnosť, že zrušujúce dôvody Krajského súdu v Prešove sa týkali predovšetkým absencie komunikácie zo strany správnych orgánov ohľadne určenia miesta bydliska žalobcu. Vykonanie výsluchu bolo realizované zákonnej, nakoľko zo zákona, prvostupňové konanie ako aj odvolacie konanie tvoria jeden celok. Ústne pojednávanie vo veci je fakultatívne, nie je naň právny nárok, jeho vykonanie je možné vykonať vtedy, ak je nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, preto tento výsluch bol vykonaný. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad a Generálne riaditeľstvo, Úradu práce v Českej republike sa zhodli, že žalobca mal zachované bydlisko v Českej republike, nemal ho zachované na Slovensku počas výkonu zárobkovej činnosti. Vyhlásenia a skutočnosti, ktoré uviedol žalobca v rámci odvolacieho konania vyhodnotil žalovaný za tendenčné. K argumentácii, že žalobca nemienil zotrvať na území Českej republiky, žalovaný uviedol a odkazal na postup podľa článku 11 ods. 1 a vykonávacieho nariadenia a postup podľa článku 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia. Úmysel žalobcu a dôvody, pre ktoré viedli k jeho odchodu na územie Slovenskej republiky nie sú relevantné, keďže tento postup sa uplatňuje iba subsidiárne, teda v prípade, keď nedošlo v otázke ustanovenia centra záujmu, bol by rozpor, v danom prípade však rozpor medzi centra záujmov nebol. Rovnako žalovaný uviedol, že nie sú tieto úvahy podstatné pre rozhodnutie, ale za relevantnú skutočnosť vyhodnotil to, že žalobca sa zdržiaval dlhodobo v Českej republike po dobu viac ako 25 rokov, vykonával tam zárobkovú

činnosť, pobyt v Českej republike sa preto nemohol vyhodnotiť ako čiastočný, prechodný. Žalovaný uviedol, že vyhodnotil všetky dôkazy, ktoré boli v konaní predložené, nielen dôkazy, ktoré svedčili v prospech, respektíve neprospech žalobcu, ale vyhodnotil najmä rozhodujúce skutočností vo vzájomnej súvislosti, s odkazom na európsku judikatúru. Súdnymi rozhodnutiami, ktorými argumentuje žalobca nemožno aplikovať na tento prípad, pretože odkazuje na nariadenie účinné do 30.04.2010. V otázke skutočnosti, že žalobca bol dlhodobo orientovaný na český pracovný trh, poukazuje žalovaný na to, že pracoval v Českej republike u jedného zamestnávateľa viac ako 25 rokov, pracovný pomer bol ukončený z dôvodu na strane žalobcu, pretože sa vracal na Slovensko uviedol, že prácu si na Slovensku nehľadal, bol orientovaný na pracovný trh, opakovanie dal síce výpoveď, ale túto stiahol kvôli istote, ktorú mu poskytoval jeden zamestnávateľ, uviedol, že pracoval síce krátke obdobie pred tým, ako pracoval u zamestnávateľa Českej republiky, na Slovensku a to od roku 1993 do 1994. Na tieto nemožno prihliadať. Zo živnosti, ktorú mal krátko otvorenú neplatil zákonné odvody a preto v tom rozhodnom období nevykonával zamestnanie na našom území.

16. Žalovaný naďalej poukázal, že žalobca pracoval v zahraničí u jedného zamestnávateľa po celú dobu, náklady na ubytovanie neuhrádzal, nakoľko ich uhrádzal zamestnávateľ. Námietku ubytovania teda nemohol vyhodnotiť tak, že si zachoval centrum záujmov v Slovenskej republike. Rovnako žalovaný vyvrátil námietku, že bol určitom období podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, nakoľko táto námietka nemá vplyv na zmenu záujmov žalobcu. Rovnako žalovaný opätovne vysvetlila rozdiel medzi bydliskom a trvalým pobytom, kedy bydlisko je miesto, kde sa zvyčajne zdržiavajú, kde zvyčajne býva, rovnako poukázal na to, že len samotné zachovanie trvalého pobytu na svojom území Slovenskej republiky je len administratívnou skutočnosťou, ktorá v ňou neodzrkadľuje realitu. V rámci námietok rovnako poukázal žalobca na to, že žalobca býval na území Slovenskej republiky u družky, mal tu rodinné väzby. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že Slovenskej republiky platil daňové povinnosti, hradil si parkovacie miesto, užíval byt, nie sú dostatočné na to, aby vyvrátili záver ohľadom centra záujmov v tomto rozhodnom období. Skutočnosť, že tu mal dieťa a nevlastné deti, nepreukazujú zachovanie záujmov na Slovensku. Argumenty žalovaného svedčiace, že bol orientovaný na územie Českej republiky svedčí, že pracoval u jedného zamestnávateľa viac ako 25 rokov, nemenil týchto zamestnávateľov a bol dlhodobo orientovaný na pracovný trh v Českej republike, v rámci Českej republiky rovnako vykonával vzdelávacie aktivity, pravidelne absolvoval zväračský kurz v rámci svojho pracovného času, práve aj táto skutočnosť viedla žalovaného k záveru, že centrum záujmu žalobcu ostalo zachované v Českej republike. Návšteva lekárov a lekárska starostlivosť ako taká nemá vplyv na stredisko záujmov, pretože v rámci Európskej únie existuje slobodný pohyb služieb a kapitálu a teda nie to argument svedčiaci v prospech žalobcu. K argumentom, že sa počas dočasnej práceneschopnosti zdržiaval na území Slovenskej republiky, žalovaný uviedol opakovane, že prevažnú časť roka sa zdržiaval práve na území Českej republiky, tým, že tam vykonával práce, a teda bol orientovaný na pracovný trh, rovnako daňové povinnosti si plnil len v Českej republike. Žalovaný poukázal na to, že ak žalobca pracuje v zahraničí, má prioritne riešiť sociálne zabezpečenie podľa predpisov, ktoré sú platné a účinné v krajine, kde pracuje. Žalovaný uviedol, že dávka v nezamestnanosti sa uplatňuje vo výnimočných prípadoch, nakoľko generálne je potrebné požiadať o dávku v nezamestnanosti v Českej republike to znamená tam, kde platí a tam, kde uhrádzal poistenie. Na základe uvedených skutočností navrhol žalobu zamietnuť.

17. Žalobca sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného svojím podaním zo dňa 08.07.2023, kde opakovane zdôrazňoval nedôsledné a nesprávne vyhodnotenie námietok, kedy nesprávne žalovaný vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré svedčili v prospech toho, že žalobca mal centrum záujmov v Slovenskej republike. Vo vyjadrení k jednotlivým námietkam, ktoré uvádzal v podanej žalobe, poukázal na skutočnosti, že nemal centrum záujmov v Českej republike, nemal stabilné bývanie, opakovanie býval na ubytovni a rovnako uviedol, že nemal úmysel zotrvať Českej republike a pobyt v Českej republike bol len dočasný spojení s bezprostredným výkonom pracovných povinností v Českej republike, rovnako poukázal na to, že dlhodobo žije na území Slovenskej republiky mal nehnuteľný majetok platil komunálne dane, žil s družkou, má tu dospelú dcéru a preto mal orientáciu na slovenský trh. K zväračského kurzu, ktorý si vykonal žalobca uviedol, že ide o povinný kurz, ktorý si musel vykonávať pre výkon zamestnania a zamestnávateľ mu tieto činnosti hradil, zväračský kurz je nevyhnutný pre výkon svojej činnosti. Zväračský kurz si musel vyhotoviť v Českej republike. Trval na podanej žalobe považoval ju za dôvodnú a navrhoval zrušiť rozhodnutie žalovaného, rovnako súhlasil, že súd môže rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

18. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu už nevyjadрила.

19. Súd vo veci vytýčil pojednávanie na deň 20.05.2024, žalobca sa ospravedlnil z účasti na pojednávaní, súhlasil aby sa pojednávalo a rozhodlo v jeho neprítomnosti. Poverený zástupca žalovaného zotrval na svojich vyjadreniach, trval na nepôvodnosti žaloby, navrhol žalobu zamietnuť.

Relevantné právne predpisy

20. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

21. Podľa § 6 ods. 2 psím. c) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) v jeho znení účinnom do 30.06.2023 správne súdy rozhodujú v konaniach o (c) správnych žalobách v sociálnych veciach.

22. Podľa § 135 ods. 1 SSP v jeho znení účinnom do 30.06.2023 na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

23. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP v jeho znení účinnom do 30.06.2023 sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie (a) Sociálnej poisťovne.

24. Podľa § 469 SSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, správny súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

25. Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) v znení účinnom ku dňu podania žiadosti žalobcom (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

26. Podľa § 188 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu.

27. Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

28. Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

29. Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 [Úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štát] poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

30. Podľa čl. 1 písm. f) základného nariadenia na účely tohto nariadenia: “cezhraničný pracovník“ znamená každú osobu, ktorá vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná

osoba v členskom štáte a ktorá má bydlisko v inom členskom štáte, do ktorého sa vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň.

31. Podľa čl. 1 písm. i), bod 2 základného nariadenia na účely tohto nariadenia: „rodinný príslušník“ znamená: ak právne predpisy členského štátu, ktoré sú uplatniteľné podľa pododseku 1, nerozlišujú medzi rodinnými príslušníkmi a inými osobami, na ktoré sú uplatniteľné, manžel/manželka, nepĺnoleté deti a nezaopatrené deti, ktoré dosiahli vek plnoletosti, sa považujú za rodinných príslušníkov.

32. Podľa čl. 1 písm. j) základného nariadenia na účely tohto nariadenia: „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

33. Podľa čl. 11 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

34. Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

35. Správny súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný správny súd v konaniach o žalobách v sociálnych veciach sa oboznámil so správnou žalobou, oboznámil sa s podkladmi, ktoré mal k dispozícii, teda administratívnym spisom, súdnym spisom, vyjadreniami účastníkov, tak ako je vymedzené vyššie a to v právnych medziach vznesených žalobných námietok a na pojednávaní konanom dňa 20.05.2024 dospel k záveru, že podaná žaloba je dôvodná a je potrebné rozhodnutie zrušiť, ako aj zrušiť rozhodnutie orgánu prvého stupňa a vrátiť vec správne orgánu prvého stupňa.

36. Správny súd po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom na úvod uviedol, že predmetom posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti je posudzovanie príjmov žalobcu v poslednom období, v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie to znamená od 01.05.2017 do 01.05.2021. Žalobca v rozhodnom období preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti inom členskom štáte. V predmetnom konaní bolo medzi účastníkmi nesporné, že žalobca, ktorý si požiadal o dávku nezamestnanosti na území Slovenskej republiky nezískal podľa § 104 ods. 1 zákona číslo 461/2003 Z.z. na Slovensku potrebné obdobie poistenia. V rozhodnom období ako je uvedené vyššie, pred podaním žiadosti o priznanie bol zamestnaný v inom členskom štáte, konkrétne v Českej republike a teda podľa článku 2 základného nariadenia sa na ňu vzťahujú koordináčne pravidlá tohto základného nariadenia, podľa ktorého cezhraničný pracovník má síce v zásade (prioritne) nárok na dávku v nezamestnanosti podľa právnych predpisov od toho členského štátu, v ktorom bol naposledy zamestnaný (v danom prípade Českej republiky), čo je vyjadrením zásady, že každý členský štát znáša v zásadne náklady na dávky v nezamestnanosti len takej osoby, ktorá do jeho systému sociálneho zabezpečenia aj prispievala, avšak keďže toto základné nariadenie súčasne umožňuje, aby na účel posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti u cezhraničného pracovníka, ktorý o jej priznanie požiadal na území svojho domovského členského štátu v ktorom nebol naposledy zamestnaný (v danom prípade Slovenská republika), bolo možné do doby poistenia v nezamestnanosti započítať aj doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek iného členského štátu (v danom prípade Českej republiky), tak, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov domovského

členského štátu (t.j. v danom prípade podľa právnych predpisov Slovenskej republiky), avšak iba za predpokladu, že tento pracovník si počas tejto doby svojho poistenia v inom členskom štáte zachoval na území domovského členského štátu „bydlisko“, preto správne orgány (sociálna poisťovňa a žalovaný) museli posúdiť, či u žalobcu je splnená táto požiadavka zachovania „bydliska“ a zachovania centra záujmov na území Slovenska aj počas doby jej poistenia v Českej republike .

37. V súvislosti s uvedeným je nutné podotknúť, že pojem „bydlisko“, ako to bližšie konkretizoval žalovaný a rovnako, opakovane o tom rozhodol aj najvyšší správny súd. V zmysle únieového práva nemožno chápať zúžene ako miesto, kde má dotknutá osoba (cezhraničný pracovník) trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky, pretože podľa čl. 1 písm. j) základného nariadenia pojem „bydlisko“ označuje miesto kde dotknutá osoba zvyčajne býva a kde sa súčasne z tohto dôvodu nachádza aj obvyklé centrum jej záujmov. Pojem bydlisko je teda potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvale zdržuje, kde je centrum záujmov, kde býva, pracuje, trávi čas v mimopracovnom čase. Tento zoznam zohľadňovaných kritérií nie je taxatívny (nie je konečný) a v jeho rámci nie je určené ani žiadne ich preferenčné poradie a vo všeobecnosti sa zdôrazňuje povinnosť prihliadať na špecifické okolnosti toho ktorého daného prípadu (Napríklad rozhodnutie súdneho dvora EU C-90/97 z 25.02.1999 vo veci Robin Swaddlingv. Adjudication Officer).

38. Podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia je nutné postupovať jedine v prípade, ak by príslušná inštitúcia iného členského štátu po uplatnení si u nej dotknutou osobou nároku na dávku v nezamestnanosti usúdila, že bydlisko dotknutej osoby (žalobcu) bolo na Slovensku, avšak podľa názoru žalovaného, by bolo toto bydlisko v tomto inom členskom štáte. Formálne slovenskou inštitúciou - Sociálnou poisťovňou, pobočka Poprad a generálnym riaditeľstvom, úradu práce v Českej republike bolo ustálené, že žalobca mal centrum záujmov Českej republiky.

39. Podľa cit. čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, až v prípade (t.j. až v druhom rade), keď posúdenie uvedených kritérií nevedie k určeniu skutočného miesta „bydliska“ dotknutej osoby sa subsidiárne (podporne) za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby vo vzťahu k uvedeným kritériám a to najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu. Úmysel dotknutej osoby je teda len subsidiárnym (druhoradým, podporným) spôsobom určenia jej bydliska, ak kritériá podľa cit. čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia nevedú k jeho jednoznačnému ustáleniu. Okrem toho tento úmysel dotknutej osoby sa posudzuje s ohľadom k objektívnym skutočnostiam a okolnostiam (t.j. či dotknutou osobou uvádzaný úmysel by vzhľadom k okolnostiam veci bol uveriteľným a presvedčivým pre kohokoľvek na veci nezainteresovaného) a nie iba vzhľadom na subjektívne pocity dotknutej osoby, preto nestačí len tvrdenie, že dotknutá osoba mala úmysel za miesto svojho bydliska považovať Slovenskú republiku.

40. V predmetnej veci žalobcu, však nedošlo k rozdielnym stanoviskám vo veci posúdenia bydliska žalobcu medzi príslušnou inštitúciou Českej republiky a prvostupňovým správnym orgánom. Správny súd však uvádza, že posúdenie bydliska pre účely posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti je výlučnou právomocou iba tej inštitúcie, kde bol uplatnený nárok na dávku v nezamestnanosti, t.j. v tomto prípade prvostupňovým správnym orgánom (napr. Najvyšší správny súd SR sp. zn. 6Ssk/110/2023 z 31.01.2024).

41. Vo vzťahu k uvedeným kritériám správny súd v interakcii na tieto žalobcom uvádzané dôvody, len nad rámec dopĺňa nasledujúce:

- ohľadne zdržiavania sa družky a detí žalobcu na území Slovenska, počas jeho pôsobenia v zahraničí, správny súd upriamuje pozornosť, podľa článku 1 písm. i) bod 2 základného nariadenia sa status rodinného príslušníka považuje iba manžel manželka, neploleté deti a nezaopatrené plnoleté deti dotknutej osoby. V danom prípade žalobca preukázal a žalovaný na to opakovane poukazoval, že žalobca má plnoleté dieťa, ktoré však ukončil vysokú školu, a preto nie je možné ho považovať za nezaopatrené dieťa. Sporná otázka ostáva ohľadne jeho družky, nakoľko v zmysle nariadenia nesplní status manželky, v tomto ohľade je však nevyhnutné poukázať na to, že žalobca žije s družkou v dlhodobom trvalom zväzku, býva na spoločnej adrese, a preto je nevyhnutné v úplnom rozsahu rozviesť, prečo v ďalšom kroku žalovaný nepovažoval družku za rodinného príslušníka, najmä s poukazom na dlhodobosť

-žalobcom deklarovaných každoročných návratov na Slovensko, voľné dni, dovolenka, sviatky, dočasná pracovná neschopnosť a práca na takzvané turnusy, kedy žalobca opakovane poukazoval na

skutočnosť, že sa pravidelne vracal na Slovensko, na miesto trvalého pobytu, je potrebné sa v rámci rozhodnutia s touto skutočnosťou náležite vysporiadať. Je pravdou, že spise absentujú potvrdenia o skutočnosti, že naozaj cestoval, tieto sú nahradené čestnými vyhláseniami, ku ktorým sa však ako prvostupňový správny orgán, tak aj žalovaný riadne nevyjadrili, či ich pripustili ako dôkaz, nepripustili ako dôkaz, či spĺňali náležitosti v zmysle zákona, respektíve, či v danej veci vykonávali ďalšie dokazovanie. Samo osebe, že žalobca by trávil dovolenku na území Slovenskej republiky neznamená bez ďalšieho, že by mal zachované centrum záujmov. V kontexte ďalších skutočností, ktoré žalobca v konaní preukazoval, však môže vytvárať záver, že skutočne centrum záujmov žalobcu bola Slovenská republika. V rámci konania v neprospech žalobcu svedčí skutočnosť, že žalobca fyzicky zotrval ak vychádzame z premisy, že pracovný rok má 250 dní po odpočítaní dovolenky a v prípadných návštev lekára sa žalobca zdržiaval na území Českej republiky v rozsahu minimálne 200 dní v roku, táto skutočnosť takisto absentuje v rozhodnutí. Na druhej strane ako žalobca uvádzal na území Českej republiky nemal stále ubytovanie, nemal uzatvorenú nájomnú zmluvu, býval v ubytovniach zamestnávateľa a z vyjadrenia žalobcu dochádzal do zamestnania na takzvané turnusy, 14 dní v práci, 5 dní doma na Slovensku. -ohľadne v skutočnosti, že žalobca platil na území Slovenskej republiky poplatok za komunálny odpad, prenajímal si parkovacie miesto, spolupodieľa sa na úhrade nákladov za bývanie samo o sebe bez ďalšieho nemožno považovať za preukázané, že skutočne centrum za mnou žalobcu bola Slovenská republika, toto centrum je potrebné považovať za miesto, kde skutočne býval. (Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/170/2022 z 27. 09. 2023)

42. Vo vzťahu k zachovaniu si bydliska na území Slovenskej republiky nezohráva dôležitú úlohu ani zachovanie si žalobcom prihlásenia k „trvalému pobytu“ v Slovenskej republike, v zmysle chápania tohto pojmu vnútroštátnou právnou úpravou zákonom č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, pretože pojem „trvalý pobyt“ nie je možné stotožňovať s pojmi „bydlisko“ a „pobyt“ v zmysle únievom, keďže „trvalý pobyt“ má skôr evidenčný charakter, ktorý neodzrkadľuje realitu (napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-394/13 z 11.09.2014, Najvyšší správny súd Slovenskej republiky sp. zn. 6 Ssk/110/2023 z 31.01.2024). Rovnako však je potrebné poukázať že žalobca býval v ubytovni, nemal uzatvorenú nájomnú zmluvu, ubytovanie mu poskytoval zamestnávateľ počas existencie jeho pracovnoprávneho vzťahu, toto ubytovanie nemal stabilné, pretože o tom, kde bude bývať, jednoducho povedané, v ktorej izbe bude bývať a s kým rozhodoval zamestnávateľ, ktorý mu pridelil konkrétnu izbu a konkrétne miesto, -ohľadne založenia si žalobcom bankového účtu v Slovenskej republike, správny súd uvádza, že ani toto kritérium nie je podstatným pre ustálenie centra záujmu žalobcu v Slovenskej republike, pretože uskutočňovanie rôznych typov bankových transakcií (a to aj cezhraničných), nemôže v dnešnej dobe internetového bankovníctva predstavovať žiadny podstatný problém(napr. Najvyšší správny súd SR sp. zn. 6 Ssk 89/2023 z 20.12.2023) -ohľadne žalobcom proklamovaného vlastníctva osobného automobilu a platenia poistenia zaň na území Slovenska, správny súd dodáva, že vodičské oprávnenie je všeobecne uznávaným dokladom skrz celú Európskou úniu, a teda ani tento dôvod nie je spôsobilý zásadne zvrátiť správnymi orgánmi prijatý záver o nezachovaní centra záujmov žalobcu na Slovensku.

43. Správny súd vidí pochybenie ako prvostupňového správneho orgánu, tak aj žalovaného skutočnosti, že dôsledne nevyhodnotil všetky dôkazy produkované žalobcom v konaní, ktorým preukazoval, že skutočne jeho centrum záujmov bola Slovenská republika. Je potrebné uviesť, že žalobca na území Slovenskej republiky síce uvádzal dôkazy, ktoré bez ďalšieho nemôžu jednoznačne potvrdiť, že centrum záujmov bola Slovenská republika sú to predovšetkým dôkazy o platbe za komunálny odpad, vlastníctve motorového vozidla, poplatok za bývanie v byte, mobilné telefónne číslo, bankový účet, sporenie, návštevy lekára a na druhej strane je potrebné uviesť, že žalobca na území Slovenskej republiky býval spoločne domácnosti s družkou, s ktorou je v dobovom vzťahu, býval na jednej adrese, pravidelne sa tam navracal a trávil tam voľný čas. Ako problematické správny súd vidí tú skutočnosť, že žalobca sa pravidelne vracal na územie Slovenskej republiky po skončení tzv. turnusov túto skutočnosť je potrebné v ďalšom konaní jednoznačne preukázať alebo vyvrátiť, v rámci dokazovania v rozhodnutí sa s tým náležite vysporiadať a rovnako žalobca na území Českej republiky nemal bankový účet, nemal mobilné číslo, nemal stabilné bývanie, býval len po ubytovniach pričom ubytovanie zabezpečoval zamestnávateľ a ten mu aj toto ubytovanie podľa vyjadrení žalobcu menil. Z uvedeného stavu, je možné ustáliť aj záver že, ak by žalobca býval bližšie k hraniciam s Českou republikou, zrejme by každodenne dochádzal do miesta svojho trvalého pobytu zo zamestnania, preto ustálenie záveru o zachovaní centra záujmov je potrebné v ďalšom konaní jednoznačne preukázať a spoľahlivo vyvrátiť. Nie je možné len formalistický

odkázat na text právnej normy ale v danom prípade na vzhľadom na jedinečnosť a špecifikum tohto prípadu je potrebné spoľahlivo preukázať alebo vyvrátiť, kde bolo skutočné centrum záujmov žalobcu. Výnimočnosť tohto prípadu správny súd vidí v tom, že žalobca síce pracoval 25 rokov v inom členskom štáte, nemenil zamestnávateľa a počas celého obdobia nepracoval, nedochádza na územie Slovenskej republiky. Rovnako po ukončení zamestnania, ktoré ukončil na vlastnú žiadosť, z vyjadrenia žalobcu sa musel vysťahovať z ubytovania, ktoré mu poskytoval jeho zamestnávateľ, nakoľko už nebol v právnom vzťahu s jeho zamestnávateľom. Uplatnenie dávky v nezamestnanosti v členskom štáte, v ktorom vykonával činnosť by teda predstavou určité komplikácie, nakoľko už sa tam ani nenachádzal, ani tam nemal miesto, kde by býval existoval, nemal tam ani povinnosť vycestovať. Rovnako skutočnosť na, ktorú poukazyval žalovaný v rozhodnutí a neskôr aj vo svojom vyjadrení k žalobe, že žalobca vykonával mimopracovné aktivity v zahraničí konkrétne absolvoval zväračský kurz, v tomto ohľade správny súd odkazuje na vyjadrenie žalobcu, že tento kurz absolvoval z dôvodu povinnosti, ktoré mu vyplývali z výkonu jeho práce, pracoval ako montér - zvärač a teda musel v pravidelných intervaloch si tento kurz "obnovovať". Správny súd v tomto ohľade odkazuje aj na staršie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 7sžsk/91/2020 zo dňa 30.6.2021 a najmä 9Sžsk/2/2020 zo dňa 30.09.2020.

44. Správny súd sa však stotožňuje aj s vyjadrením žalovaného v tom, že princíp poskytovania dávky v nezamestnanosti v prípade zamestnancov využívajúcich voľný pohyb pracovnej sily v rámci Európskej únie, je založený prioritne na požiadavke, aby uvedenú dávku zamestnancovi po skončení jeho pracovného pomeru na území niektorého z členských štátov, poskytoval primárne ten členský štát, na území ktorého o túto dávku žiadajúca dotknutá osoba, naposledy pred podaním žiadosti o priznanie dávky v nezamestnanosti, bola účastnou na poistení v nezamestnanosti a teda kde prispievala do systému sociálneho poistenia, z ktorého jej predmetná dávka bude aj poskytnutá. Je teda logické, že žalobca prioritne mal žiadať o dávku v nezamestnanosti v štáte, kde platil aj povinné odvody na poistenie pre prípad nezamestnanosti. Koordináčny nariadenie však umožnilo požiadať o dávku nezamestnanosti špecifických, výnimočných prípadoch, keď ostalo centrum záujmov žiadateľa na území inom v akom vykonával prácu a kde platil povinné odvody. V kontexte všetkých dôkazov a tvrdení žalobcu, ich dôslednou analýzou a vysporiadaním sa s nimi v rozhodnutí

45. V tomto prípade si žalobca nepožiadala o poskytnutie mu dávky v nezamestnanosti na území Českej republiky s odôvodnením, že po skončení pracovného pomeru musel odísť na Slovensko, ktorá skutočnosť však nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie tohto žalobcovho nároku na území Slovenskej republiky.

46. Žalovaný v ďalšom konaní musí dôsledne vyhodnotiť úmysel žalobcu, a dôkazy, ktoré sú produkované žalobcom v konaní vo vzájomnej súvislosti a zároveň každý dôkaz zvlášť, vzhľadom na špecifickosť prípadu. Skutočnosť, že síce na jednej strane 25 rokov pracoval v Českej republike u jedného zamestnávateľa na druhej strane však na území Českej republiky nemal uzatvorenú nájomnú zmluvu, býval v ubytovni, pričom miesto, kde bude bývať si sám nemohol vybrať, ubytovanie mu poskytol zamestnávateľ. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že miesto ubytovania mu zamestnávateľ menil, býval s inými osobami, nemal v Českej republike bankový účet, nemal zriadené mobilné telefónne číslo, z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by využíval iné služby v Českej republike, absolvoval iba pravidelné školenie - zväračský kurz a to z dôvodu plnenia pracovných povinností a povinností na úseku bezpečnosti a ochrana zdravia pri práci. Rovnako sú tu skutočnosti, ktoré samostatne nie sú spôsobilé jednoznačne preukázať, že žalobca mohol mať centrum záujmov v Slovenskej republike, ale vo vzájomnej súvislosti sú spôsobilé objektívne vyvodit' tento záver, pravidelne sa vracal, pracoval na takzvané turnusy, trávil všetok voľný čas, sviatky, voľné dni, dovolenku, dočasnú pracovnú neschopnosť na Slovensku, býval u družky v dlhodobom zväzku, mal dieťa, vlastnil motorové vozidlo, ktoré bolo registrované na území Slovenskej republiky, platil povinné zmluvné poistenie, platil životné poistenie, prenajímal si parkovacie miesto navštevoval lekárske zariadenia, vlastnil bankový účet, plnil si povinnosti na úseku komunálnych daní a poplatkov a podobne. Tieto skutočnosti žalovaný tak isto prvostupňový správny orgán musí náležite vyhodnotiť vo vzájomných súvislostiach a dostatočne jasne odôvodniť záver, kde bolo skutočné centrum záujmov, tak aby rozhodnutie bolo jasné a zrozumiteľné objektívne preskúmateľné.

47. Z uvedených dôvodov preto žalobnému návrhu súd vyhovel, rozhodnutie žalovaného podľa § 191 ods.1 písm c./, f./, SSP zrušil. Nakoľko rovnakými vadami trpí aj prvostupňové rozhodnutie správcu

dane, správny súd rozhodol v súlade s § 191 ods. 3 a 4 SSP, rozhodnutie orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie orgánu nižšieho stupňa.

48. Správny súd podľa § 203 ods. 2 SSP vzhľadom ku skutočnosti, že sa jednalo o správnu žalobu fyzickej osoby nebol viazaný žalobnými bodmi a posudzoval žalobu komplexne.

49. Podľa § 119 SSP v znení účinnom v rozhodnom čase správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci.

50. Podľa § 163 SSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde.

51. Podľa § 167 SSP správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech

52. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 SSP tak, že priznal ich náhradu žalobcovi v celom rozsahu, ktorý bol v konaní úspešný, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci samej (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozsudku. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť. (§ 443 ods. 1 a 5 SSP v znení účinnom do 30.06.2023).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- c) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).